

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Biologia środowiska, PG_00036262						
Kierunek studiów	Zielone technologie						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2020 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2020/2021		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			5.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Chemiczny -> Katedra Biotechnologii Molekularnej i Mikrobiologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Beata Zalewska-Piątek					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Beata Zalewska-Piątek					
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	30.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Biologia środowiska laboratorium - nowy - Moodle ID: 8523 https://enauczanie.pg.edu.pl/moodle/course/view.php?id=8523 Biologia środowiska wykład - nowy - Moodle ID: 8522 https://enauczanie.pg.edu.pl/moodle/course/view.php?id=8522						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		15.0		65.0	125
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu Biologia środowiska jest poszerzenie wiedzy z dziedziny biologii ogólnej z elementami molekularnymi, ekotoksykologii oraz ochrony środowiska poprzez przybliżenie szeregu wybranych zagadnień.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[K6_W04] ma świadomość znaczenia ochrony środowiska i ma podstawowa wiedzę o zagrożeniach chemicznych i biologicznych dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem czynników antropogenicznych, ma podstawową wiedzę w zakresie znajomości zasad zrównoważonego rozwoju oraz krajowych i europejskich uwarunkowań zarządzania środowiskiem is aware of the importance of environmental protection and has a basic knowledge of chemical and biological threats to the environment, with particular emphasis on anthropogenic factors, has a basic knowledge of knowledge of the principles of sustainable development as well as national and European environmental management conditions.	Student analizuje czynniki antropogeniczne powodujące zanieczyszczenie abiotycznych elementów środowiska: wody, powietrza i gleby.	[SW3] Ocena wiedzy zawartej w opracowaniu tekstowym i projektowym
	[K6_U04] potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań projektowych z zakresu technologii ochrony środowiska dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym środowiskowe, ekonomiczne i prawne. Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznych rozwiązań i działań inżynierskich capable of formulating and solving design tasks in the field of environmental technology to recognize their non-technical aspects, including environmental, economic and legal. Is capable of applying the principles of occupational health and safety. Is able to make initial assessment of engineering solutions and actions	Student wykonuje test toksyczności na roślinach celem weryfikacji stanu środowiska glebowego.	[SU2] Ocena umiejętności analizy informacji [SU1] Ocena realizacji zadania

Treści przedmiotu	WYKŁAD Wyjaśnienie terminu biologia i biologia środowiska. Rozwój biologii na przełomie wieków. Charakterystyka wybranych grup organizmów zasiedlających biosferę. Organizmy prokariotyczne i eukariotyczne, struktura komórkowa. Bakterie, budowa, wielkość i formy morfologiczne. Ważniejsze struktury komórkowe bakterii. Ogólna charakterystyka grzybów. Główne grupy grzybów o znaczeniu użytkowym. Genom jako całkowita informacja genetyczna komórki. Genomy prokariotyczne i eukariotyczne. Mutacje, mutageny i mutageneza środowiskowa. Ocena skutków genotoksycznych powodowanych przez zanieczyszczenia środowiskowe (testy wykrywające mutacje punktowe – test Ames; testy cytogenetyczne i molekularne – metoda mikrojądrowa, test kometowy, Tunel test, hybrydyzacja fluorescencyjna, FISH). Biomarkery. Klasyfikacja biomarkerów. Hamowanie acetylocholinoesterazy (AChE) i dehydratazy kwasu amino lewulinowego (ALAD). Obniżanie aktywności białek układu krzepnięcia. Indukcja witelogeniny i monoooksygenaz. Profile porfiryn i synteza grupy hemowej. Podstawy ekotoksykologii. Substancje toksyczne i mierzalne efekty toksyczności (LC₅₀, LD₅₀, NOED, NOEC, EC₅₀, ED₅₀). Cechy organizmów testowych. Bioindykacja metodą oceny środowiska. Klasyfikacja i przegląd bioindykatorów (gatunki naturalne i hodowlane). System klasyfikacji toksyczności, test skriningowy i test z rozcieńczeniami do analizy prób środowiskowych (klasy próbek). Przeгляд testów toksyczności opartych na organizmach lądowych i wodnych. Testy toksyczności oparte na formach kryptobiotycznych bioindykatorów. Porosty jako bioindykator zanieczyszczeń powietrza. Czulość porostów na zanieczyszczenia. Skala porostowa i transplantacja plech. Znaczenie porostów w przyrodzie i gospodarce człowieka. LABORATORIUM Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) w laboratorium oraz postępowania z materiałem biologicznym. Podstawy hodowli mikroorganizmów <i>in vitro</i> na podłożach stałych i płynnych. Typy wzrostu drobnoustrojów i metody posiewów. Ekstrakcja i analiza DNA plazmidowego izolowanego z komórek bakteryjnych. Metody wyznaczania liczby drobnoustrojów w środowiskach naturalnych. Oznaczanie liczby bakterii metodą posiewu powierzchniowego i węglonego. Oznaczanie liczebności mikroorganizmów w badanym materiale metodą miana i NPL. Podstawy mikroskopowania i przygotowywania preparatów do analiz mikroskopowych – budowa komórki prokariotycznej i eukariotycznej. Wybrane metody barwienia (barwienie metodą Grama i Giemsa) – różnicowanie bakterii Gram-ujemnych i Gram-dodatnich oraz analiza komórek eukariotycznych. Analiza mikrobiologiczna w ocenie stanu sanitarnego gleby, wody i powietrza. Analiza stopnia toksyczności środowiska glebowego w odniesieniu do testowych gatunków roślin – mikrobiotest fitotoksyczności (Phytotoxkit). Podsumowanie uzyskanych wyników badań.								
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak wymagań wstępnych.								
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ocena złożona obejmująca laboratorium i wykład. Ostateczny wynik (%) = wynik z laboratorium - wejściówki i sprawozdania (%) x 0.5 + wykład - test końcowy (%) x 0.5.</td> <td>60.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Ocena złożona obejmująca laboratorium i wykład. Ostateczny wynik (%) = wynik z laboratorium - wejściówki i sprawozdania (%) x 0.5 + wykład - test końcowy (%) x 0.5.	60.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
Ocena złożona obejmująca laboratorium i wykład. Ostateczny wynik (%) = wynik z laboratorium - wejściówki i sprawozdania (%) x 0.5 + wykład - test końcowy (%) x 0.5.	60.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur Uzupełniająca lista lektur Adresy eZasobów	Grabińska-Łoniewska A., Łebkowska M., Słomczyńska B., Słomczyński T., Rutkowska-Narożniak A., Zborowska E. Biologia środowiska. Seidel-Przywecki. 2011. Weiner J. Życie i ewolucja biosfery. PWN. 2005. Walker C.H., Hopkin S.P., Sibly R.M., Peakall D.B. Podstawy ekotoksykologii. PWN. 2002. Brown T.A. Genomy. PWN. 2001. Brillowska-Dąbrowska A., Holec-Gąsior L., Olszewski M., Werbowy K., Kur J. Mikrobiologia ogólna. Skrypt. Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej. 2009. Wójciak H. Porosty, mszaki, paprotniki. MULTICO. 2003.							

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Charakterystyka wybranych grup organizmów zasiedlających biosferę. Budowa komórki prokariotycznej i eukariotycznej. Mutacje, mutageny i mutageneza środowiskowa. Analiza skutków genotoksycznych powodowanych przez zanieczyszczenia środowiskowe na podstawie testów toksyczności. Podstawy mikroskopowania i przygotowywania preparatów do analiz mikroskopowych.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy